

ผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานที่มีต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนและการพัฒนาสมรรถนะ การสอนของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย

The effects of integrating the concept of Contemplative Education, Coaching and Mentoring and Research-Based Learning to change teaching behavior and development of teaching competency of teacher students in Thai language major

ศึกษา เรืองดำ *

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Suksa Reungdam *

Faculty of Education, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ที่มีต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของนักศึกษา และเพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะการสอนของนักศึกษา กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 5 ปฏิบัติงานวิชาชีพครูในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 12 คน วิธิดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยขั้นตอนการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญตามวัตถุประสงค์ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) ร่วมกับวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Method)

ผลการวิจัย พบว่า ผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานที่มีต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทยมี 6 ด้าน ได้แก่ ทศนคติที่มีต่อผู้เรียน การเตรียมการสอน การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน และการวัดและประเมินผล ผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานมีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะการสอนของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย พบว่ามี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดจุดประสงค์ ด้านการออกแบบการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ เมื่อพิจารณาผลการประเมินจากการนิเทศติดตามผลครั้งที่ 1 มีคุณภาพในระดับปานกลาง และครั้งที่ 2 มีคุณภาพในระดับดีมาก

คำสำคัญ : จิตตปัญญาศึกษา, การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง, วิจัยเป็นฐาน, CCR

Abstract

This research has the following objectives to study the effects of integrating the concept of Contemplative Education, Coaching and Mentoring and Research-Based Learning to change teaching behavior of the students and to study the effects of integrating the concept of Contemplative Education, Coaching and Mentoring and Research-Based Learning to development of teaching competency of the students.

The target group was 12 5th year students of Bachelor of Faculty Education in Thai major, who have had Teaching Profession practice in schools of academic year 2017. Research methods consist of analytical procedures follow objectives by qualitative and quantitative research methods. The results revealed that the results of integrating the concept of Contemplative Education, Coaching and Mentoring and Research-Based Learning have an effect on changing teaching behavior of the students in 6 aspects : attitudes toward the learners, preparation for teaching, teaching, using media and learning resources, interaction with learners both inside and outside the classrooms, and measurement and evaluation.

The results of integrating the concept of Contemplative Education, Coaching and Mentoring and Research-Based Learning to development of teaching competency of the students in 4 domains : defining learning objectives, instructional design, learning measurement and evaluation and using instructional media. Considering the evaluation results of the 1st monitoring supervision, the quality was at a moderate level and the 2nd time of monitoring supervision reached a very good level.

Keyword : Contemplative Education, Coaching and Mentoring, Research-Based Learning, CCR

บทนำ

ความตระหนักต่อกระบวนการทัศน์ของการศึกษาไทย 100 กว่าปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นกระบวนการทัศน์ที่มีข้อจำกัด จากวิถีปฏิบัติที่ซึมซับเข้าไปในวิถีคิดและจิตสำนึกของคนไทย ว่าด้วยการจัดการศึกษาคือการสอนเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาวิชาในตำรา ทำให้เกิดสิ่งที่ตามมาคือฐานการเรียนรู้ที่อยู่ในตำรา ไม่ได้อยู่ในฐานความจริงของชีวิต กระบวนทัศน์ใหม่ของการศึกษาจึงมีการเสนอให้เปลี่ยนจากที่เน้นการสอนเป็นส่งเสริมการเรียนรู้ เปลี่ยนฐานการเรียนรู้จากตำราเป็นเรียนรู้จากฐานชีวิตจริง ปฏิบัติจริง “สอนให้น้อยลง เรียนรู้ให้มากขึ้น” (teach less-learn more) แต่การเปลี่ยนฐานการเรียนรู้จากตำรามาเป็นฐานการเรียนรู้จากการปฏิบัติหรือประสบการณ์นั้น ก็ได้ไม่ได้แปลว่าตำราไม่สำคัญ แต่ตำราจะเป็นเครื่องมือประกอบการเรียนรู้อย่างหนึ่งในหลาย ๆ อย่าง และฐานการเรียนรู้ในการปฏิบัติหรือในชีวิตจริง ก็คือ การบูรณาการชีวิตกับการเรียนรู้เข้าด้วยกัน การเรียนรู้ก็จะกว้างขวาง ไม่มีขอบเขต ต่างจากการสอนถ่ายทอดเนื้อหาวิชาที่คับแคบและจำกัด (ประเวศ วะสี, 2557 : 12-13, 20) ดังนั้น การเรียนรู้ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างแท้จริง ต้องทำให้เกิดการ

เปลี่ยนแปลงภายในผู้เรียนอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ในเชิงคุณภาพ คือ การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานจนถึงการพัฒนาในระดับที่สูงยิ่ง ๆ ขึ้นไป

จากความตระหนักถึงความสำคัญในการผลิตและพัฒนาบัณฑิตครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาสมรรถนะด้านการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูในสถานศึกษา ซึ่งที่ผ่านมา มีนวัตกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบที่นำมาใช้ในกระบวนการพัฒนาดังกล่าว รูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจได้มาจากการเข้าร่วมโครงการวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยใช้โครงงานฐานวิจัย โดยมีการประยุกต์ใช้แนวคิดจากโครงการวิจัย Teacher Coaching และโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา แล้วนำมาเชื่อมโยงให้เข้ากับกระบวนการจัดการเรียนรู้ จนได้แนวคิดหลักที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยโดยการ บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา โครงงานฐานวิจัย (RBL) และแนวคิดการโค้ชจากงานวิจัย Teacher Coaching สังเคราะห์ชุดความรู้และนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อทดลองนำผลที่ได้ไปใช้ในการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพครูในสถานศึกษา ทั้งนี้ การกำหนดกรอบแนวคิด กรอบคลุมกระบวนการสำคัญที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน ตั้งแต่หลักสูตร การเตรียมความพร้อมและการพัฒนานักศึกษา การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การฝึกประสบการณ์และปฏิบัติงานวิชาชีพครูในสถานศึกษาแล้ว ยังมีการถอดองค์ความรู้และจัดการความรู้ (KM) ร่วมกัน เพื่อมุ่งผลลัพธ์ให้เกิดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง (transformative learning) อย่างเป็นรูปธรรม

การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง (transformative learning) เป็นการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในตน ในลักษณะของการให้ความหมายใหม่ของสิ่งต่าง ๆ เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งโลกทัศน์ (affective attributes) ความรู้ความเข้าใจ (cognitive attributes) และพฤติกรรม (psychomotor attributes) โดย วิจารณ์ พานิช (2558 : 17, 26) เสนอว่า ปัจจัยในการพัฒนาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงประกอบด้วย 6 ปัจจัยหลัก ได้แก่ 1) ประสบการณ์ของปัจเจกบุคคล 2) การสะท้อนคิดอย่างจริงจัง 3) สนธิระยะสนทนา 4) มุมมอง/วิธีการที่ครบด้าน (holistic) 5) การให้ความสำคัญต่อบริบท (context) 6) ความสัมพันธ์ที่อยู่บนฐานของความจริงใจ ซึ่งแนวทางนี้มีแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา (contemplative education) การเรียนรู้จากฐานใจที่ส่งผลต่อร่างกายและสมอง จะช่วยควบคุมความคิดและขยายการรับรู้ การทำให้จิตใจสงบและเสริมสร้างความสนใจ ความเข้าใจ และความสามารถของผู้เรียน เป็นวิธีการเรียนรู้ผ่านความเข้าใจอย่างตระหนักรู้โดยตรงแทนการใช้เหตุผลทางปัญญา (Zajonc, 2006 : 1748 cite in Judith Johannes, 2012 : 6) หรืออาจกล่าวได้ว่า การไตร่ตรองสามารถมองว่าเป็น "อีกวิธีหนึ่งในการรู้" (Jennings, 2008 cite in Judith Johannes, 2012 : 16) ช่วยให้ผู้บุคคลเชื่อมต่อกับปัญญาภายในของตนเอง และสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ ทั้งนี้ “การรู้” ก็ยังสนับสนุนวิธีการเรียนรู้ที่มีเหตุผลเชิงประจักษ์ ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคล ประสาทวิทยา พัฒนาการ และการศึกษาพฤติกรรมได้แสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติที่ครุ่นคิดอย่างมีสติมีผลต่อบุคคล ความสามารถ ความสนใจ ความตระหนัก การควบคุมตนเองและสุขภาพจิต ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ กิจกรรมจิตตปัญญาศึกษาจึงเกิดจากความตั้งใจในการปลูกฝังจิตสำนึกและการพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งภายในจิตใจอันจะมีผลต่อการพัฒนาด้านอื่น ๆ โดยกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษาที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้มี 7 ประเภท ได้แก่ 1) สงบนิ่ง (stillness practices) 2) การใช้กิจกรรมทางสังคม (activity practices) 3) การเคลื่อนไหว (movement practices) 4) พิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์ (rituals/cyclical practices) 5) การสร้างสรรค์ (creativity practices) 6) การประสานสัมพันธ์ (relations practices) และ 7) การริเริ่มสร้างสรรค์ (generative practices) (Judith Johannes, 2012 : 8) กิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าว สามารถประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับหลักวิชา หรือการ

พัฒนาผู้เรียนด้านต่าง ๆ วรุฒิ เพ็งพันธ์ (2558 : 201-210) ได้ศึกษารูปแบบกิจกรรมตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา โดยนำกิจกรรมต่าง ๆ มาปรับใช้ ผลการจัดกิจกรรมพบว่า มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาเกิดขึ้นใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะมากที่สุด รองลงมาคือด้านโลกทัศน์หรือการมองโลกและชีวิต ด้านพฤติกรรมและด้านจิตใจตามลำดับ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ด้วยกิจกรรมฐานจิตตปัญญาทำให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ซึ่งเป็นปัจจัยทำให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ก็คือการเกิดจิตสำนึกใหม่แห่งความเป็นครู ซึ่งจะส่งผลต่อ การผลิตและพัฒนาบัณฑิตครูสู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ในขณะเดียวกัน การพัฒนาทักษะมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากทักษะมีลักษณะเป็นกระบวนการหรือวิธีการที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การทำงาน การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และการตัดสินใจกระทำใด ๆ ดังนั้น ต้องพัฒนาให้แก่ผู้เรียนโดยบูรณาการทักษะในการเรียนรู้เนื้อหาวิชาการและคุณลักษณะต่าง ๆ ร่วมไปกับการสอนทักษะโดยตรงที่เป็นอิสระจากเนื้อหาวิชา (content-free teaching) อย่างไรก็ตาม สารวิชาหลัก (core subjects) จะนำมาสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (interdisciplinary) หรือหัวข้อสำหรับการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เข้าไปในทุกวิชาแกน ทักษะด้านการเรียนรู้จะพัฒนาต่อไปจนถึงทักษะนวัตกรรม และจะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของผู้เรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ได้แก่ ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา การสื่อสารและการร่วมมือ (ทิตนา แคมมณี, 2557 : 9) ซึ่งครูจะเป็นเพียงผู้สอนไม่ได้ แต่ต้องให้ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูจะเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ และฝึกฝนตนเองให้สามารถเป็นโค้ช (coach) พร้อมทั้งมีความสามารถในการอำนวยความสะดวก (facilitator) ในการเรียนรู้ได้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีวิธีคิด วิธีการ วิธีทำ โดยผู้สอนเปิดหรือสร้างโอกาสให้ผู้เรียนประยุกต์ทักษะเชิงบูรณาการ มีวิธีการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นตัวเกื้อหนุน และการเรียนรู้จากการใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem-based Learning) เพื่อการสร้างทักษะขั้นสูงทางการคิด จนถึงระดับการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (research-based Learning)

การใช้วิจัยเป็นฐานการเรียนรู้ (research-based Learning) เป็นการนำกระบวนการวิจัยหรือผลการวิจัยมาเป็นพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ หรือนำเอากระบวนการวิจัยมาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการวิจัยและการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย อันนำไปสู่การสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน (เสวภา วิชาดี, 2554 : 27) หลักการจัดการเรียนรู้จะใช้การวิจัยมาส่งเสริมและพัฒนาระบบความคิด โดยเริ่มจากปฏิบัติ เมื่อได้ผลปฏิบัติแล้วไม่เห็นเพียงผล แต่คิดใคร่ครวญต่อ จนทำให้เกิดการตระหนักรู้ในกระบวนการหาความรู้และความคิดสำคัญที่เป็นพื้นฐานของการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ตลอดจนถึงความคิดวิพากษ์ คือ ความคิดเชิงระบบ (systems thinking) ทั้งหมด (สุธีระ ประเสริฐสรรพ, 2555 : 28-29) เพราะวิจัยทำให้คิดเชื่อมโยงระหว่างปรากฏการณ์ที่สัมผัสได้กับหลักการ/ทฤษฎีโดยใช้ตรรกะอธิบาย จนในที่สุดสร้างความรู้จากความเข้าใจ เป็น “เรียนจากทำ” (learning by doing) อย่างเข้มข้นที่ต่างจากการเรียนรู้โดยทั่วไป ดังที่ นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์ (2560 : 151-152) ได้นำเสนอการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนโดยใช้กระบวนการวิจัย : การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งเป็นการนำกระบวนการศึกษาค้นคว้าความรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนหรือเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ การพัฒนาสมรรถนะการสอนของนักศึกษาครูด้วยการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน โดยให้นักศึกษาครูใช้การวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน นับเป็นกระบวนการ

ทำงานเชิงระบบที่เป็นการพัฒนาศักยภาพและสามารถปรับปรุง/พัฒนาการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นด้านกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียนได้ นอกจากนี้ยังมีการนำแนวคิดการวิจัยเป็นฐานในการพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ตามกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา เช่น งานวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนดปัญหา การออกแบบ การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผล และการนำผลที่ได้ไปใช้ ซึ่งผลการวิจัยทำให้เห็นว่าการใช้วิจัยเป็นฐานการเรียนรู้ช่วยเสริมสร้างและพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ได้ในระดับสูงขึ้น (จุฑาทิพย์ อธิธิชินพัฒน์ และคณะ, 2559) พร้อมกันนั้นหนุนเสริมและดูแลติดตามด้วย การโค้ช (coaching) และระบบพี่เลี้ยง (mentoring) ซึ่งการโค้ช (coaching) นับเป็นบทบาทใหม่ของผู้สอนในโลกแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ โดยพัฒนามาจากบทบาทการสอน (teaching) ซึ่งเป็นการสื่อสารทางเดียว การโค้ชจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ และเป็นมากกว่าการเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (facilitator) ที่ผู้สอนมีบทบาทกระตุ้นให้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระตุ้นให้คิดและตั้งคำถาม สื่อสารสองทางมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและผู้เรียน รวมทั้งประสานงานในกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการเรียนรู้ด้วยตัวเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ และเกณฑ์การวัดประเมินผลการเรียนรู้ ดังที่ หัตถกาญจน์ อารีศิลป์ (2559 : 216) ได้นำแนวคิดเรื่องการโค้ชมาใช้ในการสอนวรรณกรรมไทย เป็นการปรับเปลี่ยนการสอนแบบบรรยาย (lecture) มาเป็นการสอนแบบอภิปราย (discussion) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน-คิด-วิเคราะห์ โดยสรุปแนวคิดไว้ว่า “คำตอบที่ถูกต้องอยู่ที่การประมวลผลคำตอบทั้งหมดโดยผู้เรียน” ผู้สอนเปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ได้อภิปรายจนใกล้เคียงคำตอบ โดยกำหนดจุดหมายปลายทางของคำตอบตามหลักวิชา และให้ความสำคัญกับคำตอบที่หลากหลาย ซึ่งนั่นคือการเรียนรู้ของผู้เรียน การโค้ชจึงมีลักษณะเป็นการฝึก (training) หรือเป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งมีความต้องการพัฒนาที่แตกต่างกัน ผู้เรียนเกิดการพัฒนาได้เต็มที่ตามศักยภาพ (individual) ดังนั้น การโค้ช (coaching) จึงเป็นกลไกเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้ความสามารถ การคิดขั้นสูง (higher-order thinking) มีวิธีการเรียนรู้ (learning how to learn) การตรวจสอบประเมินตนเอง ทั้งยังกำหนดทิศทางการพัฒนาตนเองได้ เกิดการใคร่ครวญตรวจสอบตนเองเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่เป็นการอบรมสั่งสอนโดยตรง แต่เป็นการใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ เช่น การตั้งคำถาม การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้คำแนะนำ การให้หลักคิด วิธีการคิด วิธีการเรียนรู้ ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ (inspiration) และนำไปสู่การแสวงหาความรู้ การฝึกฝนทักษะ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และผลลัพธ์ของการเรียนรู้ (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา, 2557 : 1-3)

ผู้วิจัยจึงสนใจนำกระบวนการจัดการเรียนรู้และแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยงและการวิจัยเป็นฐาน หรือชื่อย่อรูปแบบ CCR มาใช้เป็นการรอบการพัฒนาสมรรถนะการสอนของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย เนื้อหาสาระของการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผลการวิเคราะห์เนื้อหาและผลการประเมินที่ได้จากการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ โดยนำแนวคิดและกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีการพัฒนาทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้ด้วยการใช้วิจัยเป็นฐาน หนุนเสริมด้วยการโค้ชการเรียนรู้และระบบพี่เลี้ยงตลอดกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชาการปฏิบัติงานวิชาชีพครูในสถานศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพรูปภาษาไทยชั้นปีที่ 5 จากนั้นนิเทศติดตามผลการปฏิบัติการสอน มีการสะท้อนผลแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อเตรียมความพร้อมในการวิจัยและพัฒนาต่อไป ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญของการสร้างและพัฒนาแนวทางให้เกิดเป็น

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (professional learning development : PLC) และอาจสามารถขยายผลสู่การเรียนรู้ในระดับที่พัฒนาขึ้น และสร้างชุมชนระหว่างโรงเรียนหรือองค์กรและหน่วยงานอื่น ๆ ได้ อันจะเกิดประโยชน์ในแนวทางต่าง ๆ ซึ่งล้วนมีส่วนช่วยส่งเสริมกระบวนการผลิตและพัฒนาครูภาษาไทยให้มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานที่มีต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย
2. เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะการสอนของนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 5 ปฏิบัติงานวิชาชีพครูในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2560 ซึ่งผู้วิจัยเป็นอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์นิเทศ จำนวน 12 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

พฤติกรรมการสอน หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกในการปฏิบัติการสอน

สมรรถนะการสอน หมายถึง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ด้านการกำหนดจุดประสงค์ ด้านการออกแบบการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้สนับสนุนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล โดยการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน

การจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งได้จากการประยุกต์ใช้แนวคิดและกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางของโครงการวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครู โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม (ตระหนักรู้คือเตรียมพร้อม) 2) ขั้นแสวงหาความรู้ (ถามคือสอน) 3) การเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติ (ปฏิบัติได้คือเข้าใจ) 4) การสะท้อนการเรียนรู้และประเมินผล (สะท้อนคิดคือเรียนรู้) 5) สรุปการเรียนรู้สู่การพัฒนา (เขียนคือคิด)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

- 1) แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการสอนของนักศึกษาจากการนิเทศ
- 2) แบบบันทึกการสะท้อนคิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของนักศึกษา
- 3) แบบประเมินสมรรถนะการสอนของนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยปรับใช้จากเครื่องมือการวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยใช้โครงงานฐานวิจัยในพื้นที่ภาคใต้

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้และการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานวิชาชีพครูในสถานศึกษา นำข้อมูลเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) ประกอบด้วยการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม การจดบันทึก การสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ร่วมกับการพิจารณาผลการประเมินจากแบบประเมินสมรรถนะการสอนของนักศึกษาโดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Method) วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบผลการประเมินครั้งที่ 1 และ 2 สรุปและนำเสนอผลการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานที่มีต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของนักศึกษา มีดังนี้

1.1 **ทัศนคติที่มีต่อผู้เรียน** นักศึกษามีทัศนคติที่ดีมากขึ้นและมีมุมมองความคิดต่อนักเรียนเปลี่ยนไป ทำให้นักศึกษามีแรงจูงใจและความตั้งใจที่จะจัดการเรียนรู้ให้ดีขึ้น พร้อมเข้าใจผู้เรียนแต่ละคนว่ามีความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความเชื่อมั่นในศักยภาพและคำนึงถึงความเป็นมนุษย์ของผู้เรียนว่าเป็นผู้ที่สามารถพัฒนาได้

1.2 **การเตรียมการสอน** นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเตรียมการสอนและวางแผนการสอนอย่างเป็นระบบมากขึ้น มีการวิเคราะห์ผู้เรียน วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับตัวชี้วัดมาตรฐานการเรียนรู้ และสามารถเชื่อมโยงความรู้ เพื่อจัดเตรียมเนื้อหาความรู้/ประสบการณ์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องสัมพันธ์กันและมีความหลากหลายมากขึ้น

1.3 **การจัดการเรียนการสอน** นักศึกษามีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปลี่ยนบทบาทตนเองจากผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้จัดการเรียนรู้ เป็นโค้ช เป็นผู้อำนวยความสะดวก เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ มีทักษะและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่ดีและหลากหลายมากขึ้น มีการนำแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาใช้จัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ การเตรียมผู้เรียน พัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักเรียน มีการนำแนวคิดการวิจัยเป็นฐาน โดยใช้โครงงานฐานวิจัยเป็นกระบวนการเรียนรู้และสร้างผลงานนักเรียน ใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง จัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนค้นคว้าความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างมีหลักการ สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้ สามารถแก้ปัญหาได้ สามารถสร้างสรรค์ได้ มีการนำแนวคิดการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ดูแลให้คำปรึกษานักเรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้และการคิด พัฒนาทักษะ/ความสามารถแต่ละด้านของนักเรียน

1.4 **การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้** นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการวิเคราะห์และจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ และจัดหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น ออกแบบสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ และมอบหมายภาระงานอย่างสร้างสรรค์เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง มีการนำสื่อที่เป็นวัสดุท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ใกล้ตัวผู้เรียนมาใช้มากขึ้น มีการใช้สื่อมัลติมีเดียที่เน้นการสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ส่งเสริมการคิดและสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ให้นักเรียนได้อย่างดี

1.5 **ปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน** นักศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียนมากขึ้น ความเป็นกัลยาณมิตรกับนักเรียน มีความตระหนักและควบคุมตนเองในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน

1.6 การวัดการประเมินผล นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงมากขึ้น มีการปรับเปลี่ยนการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน มีวิธีการวัดและประเมินผลที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง มีการประเมินผลผลิต/ชิ้นงานของนักเรียนโดยมีการระบุเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนมากขึ้น

2. ผลการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานที่มีต่อพัฒนาสมรรถนะการสอนของนักศึกษา พิจารณาจากการนิเทศติดตามครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 พบว่า ครั้งที่ 1 สมรรถนะการสอนของนักศึกษามีคุณภาพในระดับปานกลาง (2.58) และครั้งที่ 2 สมรรถนะการสอนของนักศึกษามีคุณภาพในระดับดีมาก (4.54) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 : ผลการประเมินสมรรถนะการสอนของนักศึกษา จากการนิเทศติดตามครั้งที่ 1 และ 2

ประเด็นการประเมิน	ผลการประเมินครั้งที่ 1			ผลการประเมินครั้งที่ 2		
	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับ
ด้านการกำหนดจุดประสงค์						
1. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้	2.83	0.71	ปานกลาง	4.66	0.49	ดีมาก
2. มีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียนตามหลักสูตร	2.83	0.57	ปานกลาง	4.58	0.70	ดีมาก
ด้านการออกแบบการเรียนการสอน						
3. มีกิจกรรมเตรียมความพร้อมผู้เรียนแบบใดแบบหนึ่งในลักษณะ Active learning	2.91	0.51	ปานกลาง	5.00	0	ดีมาก
4. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	3.25	0.62	ปานกลาง	4.83	0.38	ดีมาก
5. มีการใช้กิจกรรมกลุ่มร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.08	0.28	ปานกลาง	4.91	0.28	ดีมาก
6. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียนผ่านการสะท้อนคิด (reflection)	2.66	0.49	ปานกลาง	4.75	0.45	ดีมาก
7. มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2.58	0.51	ปานกลาง	4.91	0.28	ดีมาก
8. มีการใช้คำถามกระตุ้นการคิดของผู้เรียน	2.50	0.52	ปานกลาง	5.00	0	ดีมาก
9. มีกิจกรรมการสื่อสารและนำเสนออย่างสร้างสรรค์	2.33	0.49	พอใช้	4.41	0.51	ดี
10. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสรุปความรู้จากการเรียนรู้	2.50	0.52	ปานกลาง	4.25	0.45	ดี
ด้านการวัดและประเมินผล						
11. การประเมินแบบมีส่วนร่วม	2.08	0.28	พอใช้	3.83	0.71	ดี
12. มีการประเมินกระบวนการเรียนรู้	2.00	0	พอใช้	3.33	0.49	ดี
13. มีการประเมินระหว่างเรียนเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน	2.75	0.45	ปานกลาง	3.66	0.49	ดี
14. มีการประเมินผลผลิต/ชิ้นงานที่เป็นผลจากการเรียนรู้	2.75	0.45	ปานกลาง	4.91	0.28	ดีมาก
15. ส่งเสริมนักเรียนให้รู้จักพัฒนาตนเอง	2.50	0.52	ปานกลาง	4.91	0.28	ดีมาก
ด้านการใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้						

16. มีการใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน	2.66	0.49	ปานกลาง	4.75	0.45	ดีมาก
17. มีการใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การสนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน	2.66	0.49	ปานกลาง	4.75	0.45	ดีมาก
18. มีการใช้สื่อ/สนับสนุนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีเหตุผล	2.16	0.38	พอใช้	4.83	0.38	ดีมาก
19. มีการใช้สื่อ/สนับสนุนการเรียนรู้ที่สร้างเสริมความรู้ด้วยตนเอง	2.50	0.52	ปานกลาง	3.83	0.38	ดี
20. มีการใช้สื่อ/ทรัพยากรการเรียนรู้ที่สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้	2.16	0.38	พอใช้	4.83	0.38	ดีมาก
	2.58	0.45	ปานกลาง	4.54	0.39	ดีมาก

อภิปรายผล

การจัดการเรียนรู้โดยการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน หรือ CCR สามารถตอบโจทย์เพื่อพัฒนานักศึกษาครูสาขาภาษาไทยให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ ทำให้นักศึกษาสามารถนำวิธีคิด วิธีการ และวิธีทำ ไปพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพครูในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดีมีคุณภาพ ซึ่งนับเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่ศึกษาก่อนเข้าสู่โลกของการทำงานจริง โดยใช้การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

จากผลการวิจัยที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ แสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงและให้ผลชัดเจน คือ การเปลี่ยนแปลงตนเอง ทั้งในด้านพฤติกรรมการแสดงและพฤติกรรมกรเรียนรู้ภายใน ซึ่งเกิดเป็นความตระหนักรู้ เรียนรู้ และรู้วิธีที่จะพัฒนาการเรียนรู้ให้ดีขึ้นเชื่อมโยงต่อเนื่องกัน กล่าวคือ เมื่อนักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้ดีขึ้น ก็เรียนรู้ที่จะพัฒนาผู้อื่นได้ สอดคล้องตามแนวคิดการเรียนรู้ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างแท้จริงนั้น คือการเปลี่ยนแปลงภายในผู้เรียนอย่างยั่งยืน ซึ่งผลลัพธ์เชิงประจักษ์คือคุณภาพของการเรียนรู้อย่างมีพัฒนาการ

การพัฒนาในด้านพฤติกรรมกรเรียนรู้ของตนเองของนักศึกษา ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนแนวคิดและพฤติกรรมกรสอนนักเรียน และความสามารถในการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ นักศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ในศตวรรษที่ 21 และเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง กระบวนการสำคัญที่มีส่วนสนับสนุน คือ การใช้กิจกรรมตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ซึ่งมีผลให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้ โดยช่วยส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรมอย่างชัดเจนที่สุด ต่างจากผลการวิจัยของวรวิทย์ เฟื่องพันธ์ ที่เสนอว่าช่วยพัฒนาด้านทักษะมากที่สุด ซึ่งอาจขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์หรือลักษณะกิจกรรมที่เลือกใช้ สำหรับผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะจะได้อาจจากการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานเป็นสำคัญ กระบวนการโค้ชและกระบวนการวิจัย กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดซึ่งทักษะนี้สำคัญมาก เพราะเป็นฐานในการพัฒนาทักษะอื่น ๆ และการดูแลการเรียนรู้ของนักศึกษาตลอดกระบวนการโดยใช้ระบบพี่เลี้ยง ความเป็นกัลยาณมิตร ทำให้นักศึกษามีความหวัง มีแรงบันดาลใจในการที่จะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นปรับเปลี่ยนการมองโลกในมุมมองเชิงบวกมากขึ้น ทำให้นักศึกษามีทัศนคติต่อนักเรียนที่เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น และมีความมุ่งมั่นในการจะพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนานักเรียน

นอกจากนี้ การวิจัยเป็นฐานยังช่วยเสริมสร้างสมรรถนะของการปฏิบัติงานครูอย่างมีประสิทธิภาพในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอน การแก้ไขปัญหา การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ นักศึกษาเกิดทักษะและการเรียนรู้ที่กว้างขวาง โดยเฉพาะกระบวนการแสวงหาความรู้ความจริงเชิงประจักษ์ การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการสร้างสรรค์องค์ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูในสถานศึกษาได้ สอดคล้องตามหลักการปรับเปลี่ยนฐานการเรียนรู้และพัฒนาสู่การเปลี่ยนแปลงได้อย่างเป็นรูปธรรม

แนวคิดที่ใช้ในการวิจัยและผลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนได้ในหลายมิติ เนื่องด้วยแนวคิด กระบวนการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ มีความหลากหลายเชิงบูรณาการ ซึ่งครูจะต้องเกิดความตระหนักและมีจิตสำนึกใหม่ในความเป็นครูที่จะมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้พัฒนานักเรียน ดังนั้น การจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดสำคัญ ได้แก่ จิตตปัญญาศึกษา การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน จะเป็นการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์และพัฒนาสมรรถนะในการเป็นครู ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าทุกกระบวนการของ การจัดการเรียนรู้เน้นให้เกิดการพัฒนาทักษะการคิดและทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 อย่างแท้จริง ประการสำคัญ จะเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่หนุนเสริมความรู้ความเข้าใจ และเป็นประโยชน์ในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน และการเรียนรู้ร่วมกันในลักษณะชุมชนวิชาชีพ (professional learning development : PLC) โดยเฉพาะนักศึกษาครูที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสายงานวิชาชีพครูต่อไปในอนาคต

References

- Areesilp, H. (2016, September-December). Future Classroom : The Transition from Teacher to Coach. *Kasetsart Education Review*, 31(3). Bangkok : Kasetsart University. (in Thai)
- Johannes, J. (2012). *Contemplative Education: How contemplative practices can support and improve education*. Master Thesis Center for International Education University of Massachusetts.
- Ittichinnapat, J., Piromjitpong S. and Sawadthaisong, N. (2016, September-December). The Research-Based Learning Model into development preferable numerical analysis skills, communication and technology skills faculty of bachelor's degree for Rajabhat Institute instructors. *NRRU Community Research Journal*, 10(3). Ubonratchathani : Ubonratchathani Rajabhat University. (in Thai)
- Navagitpaiboon, N. (2017, January-June). A Development learner competencies by research: "Classroom action research". *Nagabut Journal Review*, 9(1). Nakhon Si Thammarat: Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. (in Thai)
- Vasee, P. (2014). *Prospering learning to turning point of Thailand*. Bangkok : Quality Learning Foundation (QLF). (in Thai)
- Wichadee, S. (2011, July-September). Education in the new paradigm : Research-based learning. *Executive Journal*, 31(3). Bangkok : Bangkok University. (in Thai)
- Prasertsan, S. (2012). *Research-Based Project: New Learning Process of Thai Education*.

- Bangkok : The Thailand Research Fund (TRF). (in Thai)
- Kammanee, T. (2014). *Stimulating active teaching in the classroom of the new century*.
Bangkok : Quality Learning Foundation (QLF). (in Thai)
- Panich, V. (2015). *Transformative Learning*. Bangkok : s.r.printing. (in Thai)
- Wongyai, W. and Patphol, M. (2014). *Cognitive Coaching*. Bangkok : Charansanitwong Printing.
(in Thai)
- Phengphan, W. (2015, January-June). A study of desirable Characteristics of students
under the contemplative education concept: A case study in education and
society course. *Journal of education and social development*, 11(2). Burapha
University. (in Thai)

ผู้เขียน

อาจารย์ศึกษา เรืองดำ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
1 หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจั่ว อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280
e-mail: suksa_reu@hotmail.com